

Spolek přátel Národního divadla Brno

www.spndb.cz

Vážení a milí členové Spolku přátel NdB – opery, baletu a činohry

- *výbor SPNdB Vám upřímně přeje rok 2018 plný úspěšných dní, zdraví, štěstí, porozumění, dobré pohody a krásné hudby. Kéž je Vám dopřáno hodně síly a nadšení pro krásu a dobro a ať Vás stále provází radost ze života. Spolu s tímto přáním přijměte pozvání na lednovou akci SPNdB.*
- **21. ledna 2018 v 16 hod. v Mozartově sále Reduty budete mít možnost setkat se s pěveckými nadějemi – studenty pěveckého oddělení Hudební fakulty JAMU. Přijďte vytvořit příjemnou atmosféru těm, kteří stojí na začátku své umělecké kariéry. Vstupné je dobrovolné.**

Zprávy výboru

- Výbor Spolku přátel Národního divadla v Brně děkuje panu dirigentovi **Mariu Kudelovi** a jeho Komornímu orchestru města Kyjova i pěveckému sboru Carmina vocum, stejně tak i žákům ZUŠ Kyjova za úžasný večer, ve kterém jsme mohli vyslechnout krásné skladby a sbory a zároveň děkuje všem ostatním účinkujícím, kteří se na tomto večeru podíleli, Koncert byl dobře navštíven a patří již řadu let mezi nejatraktivnější počiny našeho Spolku.
- **Znovu upozorňujeme!** Výborové schůze se od září 2017 konají v **Divadle Reduta**, a to první středu v měsíci od 16,00 do 17,30 hod. Přihlášky a příspěvky se vyřizují v prostoru šaten pro diváky, na levé straně od vstupu do divadla.
- **Výzva** pro všechny členy SPNdB! Bylo by potřeba rozšířit naši „**letku**“, skupinu členů SPNdB, která pomáhá našemu ND Brno s distribucí propagačních materiálů. Jedná se o roznos zejména programů (skládaček) a obdobných materiálů malého formátu. Nejde tedy o žádné těžké materiály. Roznos se realizuje 2x měsíčně. Za tuto aktivitu máte možnost získat na vybraná představení podle nabídky NdB vstupenky za cenu 50 Kč. Přihlásit se můžete a další informace získáte u koordinátorky paní Nollové na telefonním čísle **774 919 024**.
- Výbor Spolku přátel NdB děkuje jménem všech členů vedení divadla a souborů, všem pracovníkům divadla, kteří se podíleli na spolupráci s naším Spolkem v této sezóně, a samozřejmě všem umělcům, kteří na našich akcích vystupovali bez nároku na honorář, jen za kytíčku, a připravili nám ne jeden krásný podvečer.

Naši jubilanti v lednu 2018 (kulaté a půlkulaté narozeniny v pořadí dle členských čísel)

MUDr. Renata Blechová	Milada Bílková	Kateřina Horáková
Františka Hofírková	PhDr. Olga Dluhošová	Rostislava Kříčková
Jaroslava Komínková	Ing. Karel Fiala	Justina Farsová
Monika Balastová	Jitka Švecová	Anatoly Bomshtein

Vážení jubilanti, členové výboru SPNDB Vám upřímně přejí, ať je Váš život výjimečný a krásný, ať Vás nikdy neopouští dobrá nálada a veselé myšlenky.

Nabídka činohry v lednu (↗L = lektorský úvod, začátek půl hodiny před představením)

3. 1.	Alena Kastnerová: Pohádka o nevyřádném dědečkovi	10:00	Divadlo Reduta
4. 1.	Jakub Šafránek: Brněnské pověsti	10:00	Divadlo Reduta
5. 1.	Jakub Šafránek: Brněnské pověsti Rainer Werner Fassbinder: Strach jíst duši	10:00 19:00	Divadlo Reduta Divadlo Reduta
6. 1.	Robert Luise Stevenson: Ostrov pokladů Hoří v sadě rodném květ ↗L	15:00 19:00	Mahenovo divadlo Divadlo Reduta
7. 1.	Alois Mikulka: Všelijaká koukátka Ira Levin: Veroničin pokoj	10:00 19:00	Malá scéna MD Divadlo Reduta
8. 1.	Karel Veselý, Vladimír 518: Kmeny	19:00	Divadlo Reduta
12. 1.	Ferdinand von Schirach: Teror	19:00	Divadlo Reduta
13. 1.	Alois Mikulka: Všelijaká koukátka Alena Kastnerová: Pohádka o nevyřádném dědečkovi Ferdinand von Schirach: Teror	10:00 10:00 19:00	Malá scéna MD Divadlo Reduta Divadlo Reduta
14. 1.	Václav Renč: Perníková chaloupka Karel Veselý, Vladimír 518: Kmeny	10:00 19:00	Malá scéna MD Divadlo Reduta
15. 1.	Marina Carr: U Kočičí bažiny ↗L	19:00	Mahenovo divadlo
16. 1.	Homér Odyssea ↗L	19:00	Mahenovo divadlo
19. 1.	Václav Renč: Perníková chaloupka Neil Simon: Apartmá v hotelu Plaza	10:00 19:00	Malá scéna MD Mahenovo divadlo
20. 1.	Alois Mikulka: Všelijaká koukátka Jiří Křížan: Je třeba zabít Sekala ↗L	10:00 19:00	Malá scéna MD Mahenovo divadlo
21. 1.	Václav Renč: Perníková chaloupka Rainer Werner Fassbinder: Strach jíst duši	10:00 19:00	Malá scéna MD Divadlo Reduta
22. 1.	Václav Renč: Perníková chaloupka Jirotko, Vačkář, Havelka: Saturnin Schulz, Lagronová: Kámen a bolest	10:00 19:00 19:00	Malá scéna MD Mahenovo divadlo Divadlo Reduta
23. 1.	Jirotko, Vačkář, Havelka: Saturnin (zadáno) Improvizovna	19:00 19:00	Mahenovo divadlo Divadlo Reduta
24. 1.	Fuks, Knotková: Vévodkyně a kuchařka Jirotko, Vačkář, Havelka: Saturnin (zadáno)	19:00 19:00	Divadlo Reduta Mahenovo divadlo
25. 1.	Hoří v sadě rodném květ	19:00	Divadlo Reduta
26. 1.	Václav Renč: Perníková chaloupka Bulis, Bulisová, Klestilová, Goldflam: Drazí v Chomutově	10:00 19:00	Malá scéna MD Divadlo Reduta
27. 1.	Alois Mikulka: Všelijaká koukátka	10:00	Malá scéna MD
28. 1.	Václav Renč: Perníková chaloupka William Shakespeare: Něco za něco	10:00 17:00	Malá scéna MD Mahenovo divadlo
29. 1.	Květa Legátová, Dodo Gombár: Želary Fuks, Knotková: Vévodkyně a kuchařka	19:00 19:00	Mahenovo divadlo Divadlo Reduta
30. 1.	Květa Legátová, Dodo Gombár: Želary ↗L	19:00	Mahenovo divadlo

Nabídka baletu v lednu (↗L = lektorský úvod, začátek půl hodiny před představením)

9. 1.	Black and White		19:00	Mahenovo divadlo
12. 1.	Black and White	↗L	19:00	Mahenovo divadlo
13. 1.	Black and White		17:00	Mahenovo divadlo
14. 1.	Black and White	↗L	19:00	Mahenovo divadlo
18. 1.	Choreografický ateliér	premiéra projektu	19:00	Divadlo Reduta
19. 1.	Choreografický ateliér		19:00	Divadlo Reduta
27. 1.	Leonard Bernstein: West Side Story		19:00	BVV pavilon P
28. 1.	Leonard Bernstein: West Side Story		15:00	BVV pavilon P
28. 1.	Leonard Bernstein: West Side Story		19:00	BVV pavilon P
29. 1.	Leonard Bernstein: West Side Story		19:00	BVV pavilon P
30. 1.	Leonard Bernstein: West Side Story		11:00	BVV pavilon P
30. 1.	Leonard Bernstein: West Side Story		19:00	BVV pavilon P

Nabídka opery v lednu (↗L = lektorský úvod, začátek půl hodiny před představením)

3. 1.	Wolfgang Amadeus Mozart: Don Giovanni		19:00	Mahenovo divadlo
5. 1.	G. Verdi: La traviata		19:00	Mahenovo divadlo
7. 1.	Wolfgang Amadeus Mozart: Don Giovanni		17:00	Mahenovo divadlo
11. 1.	Gioachino Rosini: Hrabě Ory		19:00	Mahenovo divadlo
20. 1.	Michal Nejtěk: Pravidla slušného chování v moderní spol.		17:00	Divadlo Reduta
21. 1.	G. Verdi: La traviata		19:00	Mahenovo divadlo
25. 1.	Gioachino Rosini: Hrabě Ory		19:00	Mahenovo divadlo
26. 1.	Georges Bizet: <u>Carmen</u>		19:00	Mahenovo divadlo
28. 1.	Michal Nejtěk: Pravidla slušného chování v moderní spol.		17:00	Divadlo Reduta
30. 1.	Michal Nejtěk: Pravidla slušného chování v moderní spol.		19:00	Divadlo Reduta

Divadelní jubilea, vzpomínky

☞ 9. 1. 1963 se narodila Alena Kolegarová, inspicientka Baletu NdB, členka technického personálu, která má dozor nad průběhem představení – pečuje o rekvizity a nástupy tanečníků na jeviště.

☞ 10. 1. slaví krásné životní jubileum emeritní sólistka NdB – sopranistka **Marie Steinerová**. Absolventka pražské konzervatoře začínala u filmu a v divadle V. Buriana, v sezoně 1945 – 46 v Divadle 5. května v Praze. Po boku V. Buriana hrála ve filmu Ryba na suchu. V operní roli poprvé vystoupila jako Rusalka v Ostravě. Po dvouletém angažmá odešla do Brna, se kterým spojila svůj umělecký život (1948 – 81 – sólistka opery v Brně). Úspěšně zpívala mladodramatický obor (Mařenka, Jenůfa), ale její doménou byly role vysokodramatické, v nichž uplatňovala krásu svého hlasu i temperament a hluboké herectví. Oslnila jako Aida, Leonora, Tosca – ale je považována především za mimořádnou interpretku janáčkovskou. Nezapomenutelnou zůstala její Emilia Marty a kritikou nejvíce oceňovaná Kostelníčka. Pěvkyně pedagogicky působila na brněnské konzervatoři a JAMU.

☞ 21. 1. 1973 se narodil hudební ředitel Opery ND Praha Jaroslav Kyzlink. Brněnský rodák vystudoval JAMU (dirigování sboru a orchestru). Od r. 1992 působil v brněnské opeře – nejprve jako sbormistr, od r. 1996 jako dirigent, v l. 2001 – 2003 jako šéfdirigent a umělecký šéf. V r. 2003 navázal spolupráci s Operou Slovenského národního divadla, v l. 2004 – 2006 byl jejím šéfdirigentem. V r. 2008 nastudoval Gluckovu operu Orfeus a Eurydika pro SND a Teatr Wielki ve Varšavě. V r. 2010 dirigoval první provedení opery E. W. Korngolda Mrtvé město v Dánské národní opeře v Kodani a nastudováním Smetanovy Hubičky se vrátil na operní festival v Irsku. V r. 2011 nastudoval Rusalku v Bonnu a Tokiu. V následujících letech spolupracoval s ND Brno, SND Bratislava, ND Praha, nechybělo Dánsko a Japonsko. Známa a uznávaná je jeho spolupráce s mnoha symfonickými

orchestry, je zván jako porotce pěveckých a dirigentských soutěží. Externě spolupracuje s Hudební fakultou VŠMU v Bratislavě. Od sezony 2014 – 15 je šéfdirigentem Slovinského ND v Lublani.

Osobnosti světové hudby

✂ 1. 1. 1953 zemřel polský skladatel Ludomir Rózycki (*6. 11. 1884). Studoval ve Varšavě a Berlíně. Řídil operu ve Lvově, vyučoval na hudebních školách ve Varšavě a Katovicích. Z tvorby byly úspěšné opery Boleslav Smělý, Medusa, Erós a Psyché, Casanova... Doma i v zahraničí byl ceněn balet Pan Twardowski.

✂ 3. 1. 1698 se narodil italský básník a libretista Pietro Metastasio (†12. 4. 1782). Brzy se prosadil jako operní libretista – jeho díla byla mnohokrát zhudebněna, a to i významnými autory (Händel, Pergolesi, Gluck, Haydn, Mozart, Mysliveček...). Obsahovala libozvučné verše, nechyběly dějové zápletky, které skýtaly hudbě velký prostor k rozvinutí.

✂ 8. 1. 1938 se narodil ruský basista Jevgenij J. Něstěrenko. Po konzervatorních studiích nastoupil jako sólista Velkého divadla v Moskvě, kde vytvořil všechny významné basové role ruského repertoáru. Vystupoval i na světových operních scénách (La Scala, Teatro Colón, Vídeňská státní opera... Skvělý byl jako Verdiho Attila ve veronské Aréně). Působil i pedagogicky.

✂ 16. 1. 1728 se narodil italský skladatel Nicola Piccini (†7. 5. 1800). Jako operní skladatel debutoval v r. 1754: Hodná dceruška, Ifigenie na Tauridě... Obohatil italskou komickou operu o lyrický výraz. Měl značný vliv na Mozarta.

✂ 18. 1. 1978 zemřel ruský skladatel Ivan I. Dzeržinskij (*9. 4. 1909). Studoval v Moskvě a Leningradě. Jeho první opera Tichý Don sehrála významnou úlohu v rozvoji sovětské opery. Další opery: Bouře, Daleko od Moskvy, Grigorij Melechov, Osud člověka.

✂ 24. 1. 1883 zemřel německý skladatel Friedrich von Flotow (*26. 4. 1812). V 16 letech přišel do Paříže studovat u A. Rejchy kompozici. Roku 1839 zahájil svou dráhu operního skladatele. Trvalý ohlas získala opera Marta aneb Trh v Richmondu. V l. 1855 – 63 žil ve Schwerinu jako intendant dvorní hudby. V r. 1868 se v Praze zúčastnil světové premiéry své opery Am Runenstein.

✂ 30. 1. 1963 zemřel francouzský skladatel Francois Poulenc (*7. 1. 1899). Z rozsáhlého díla připomínáme úspěšný balet Laně vytvořený pro Ďagilevovu skupinu a opery Prsy Tiresiovy, Dialogy karmelitek a Lidský hlas. Skladatel si vytvořil osobitý styl navazující na francouzské národní tradice. Esprit, vtip a jasnost jsou pro něho cennější než vršení efektů.

Co chybělo v minulých Zpravodajích

* Odešel velký mahlerovský a brittenovský odborník, britský muzikolog Donald Mitchel CBC (6. 2. 1925 – 28. 9. 2017). Byl blízkým poradcem Benjamina Brittena a celoživotním neúnavným propagátorem jeho díla. V r. 1965 založil vydavatelství Faber Music, jehož výkonným ředitelem se stal a v němž publikoval šestidílnou edici Brittenovy korespondence a řadu knih o Mahlerovi. Po smrti Brittena (22. 11. 1913 – 4. 12. 1976) působil v Brittenově a Pearsově nadaci. V r. 2000 obdržel Řád britského impéria CBE. Spolu s dalšími mahlerovskými specialisty (D. Mitchell, H. L. de La Grande, N. Lebrecht) se zúčastnil v r. 2011 vědecké konference v Jihlavě v rámci mahlerovských oslav pořádaných každoročně českou Společností Gustava Mahlera.

Z domova

✂ Brno uspělo v loňském ročníku zápisu do Sítě kreativních měst UNESCO. Zařadilo se tak po bok 180 měst celého světa. Každé z těchto měst se už v přihlášce hlásí k určité oblasti kultury, kterou ve svém prostoru považuje za jedinečnou. Brno zvolilo hudbu – a uspělo (v síti je v oblasti hudby celosvětově zařazeno 30 měst – Liverpool, Salvador, Seville, Ghent, Auckland...). „Pro Brno je to doslova historický moment“, hodnotí světoznámá mezzosopranistka a patronka brněnské kandidatury Magdalena Kožená. „Jsem bytostně přesvědčena, že málokteré evropské město má tak kvalitní,

zajímavou a pestrou hudební nabídku...“. Brnu se nyní otvírají nové možnosti mezinárodní spolupráce a propagace. Cílem je obohacovat nabídku aktivit, ale také zpřístupnit kulturní život co nejvíce lidem.

✂ Archiv Leoše Janáčka se zapsal do prestižního mezinárodního registru Paměti světa UNESCO a rozšířil tak dosavadní skupinu pěti českých zástupců. Archiv obsahuje celistvou písemnou skladatelovu pozůstalost a mnoho dalších materiálů, které se do něj postupně začleňovaly od autorovy smrti v r. 1928. Jeho součástí jsou rukopisy skladeb, libret a studií či skladatelova knihovna. Zcela zásadní je soubor Janáčkovy korespondence, čítající více než 14 tisíc jednotek.

✂ „Symfonie sirén“, nejhlasitější skladba světových dějin, rozezněla ve druhé polovině října loňského roku výstaviště – pavilon A. Skladbu s hudební skupinou, dechovou kapelou a pěveckým sborem dotvářely sanitní vozy, harleyáři, fanoušci hokejové Komety, lokomotivy, stavební míchačky a baterie dělostřelců Austerlitz. Toto dílo skladatele a hudebního inovátora Arsenije Avraamova (1886 – 1944) je označováno za nejhlasitější a největší skladbu světových dějin. Představil ji v ázerbájdžánském Baku v r. 1922. Pro Brno ji adaptovali Andreas Ammer a FM Einheit z Německa.

✂ Co nového v ND moravskoslezském v Ostravě:

- 14. a 16. 12. 2017, Divadlo A. Dvořáka: Christoph Wilibald Gluck (1714 – 1787) „Ifigenie v Aulidě“. Děj se odehrává v době trójské války. Král Agamemnon zabil Artemidinu laň a kvůli znovunabytí božské přízně ve vojenském tažení se chystá obětovat svou dceru Ifigenii. Otázka cti, touha po moci a ukrutná ctižádost zde stojí v protikladu k ženskému hrdinství. Hudební nastudování Zdeněk Klauza, režie Michal Znaniecki. V hlavních rolích: M. Popik Kušteková/K. Picková (Ifigenie), J. Hájek/T. Šelc (Agamemnon), M. Cukrová/J. Vuletic (Klytaimnestra) a další.
- 21. a 22. 12. 2017 zazněly v rámci VÁNOČNÍHO GALA pod taktovkou hudebního ředitele opery NDM Jakuba Kleckera ty nejhezčí hudební dárky v podání domácích sólistů, operního sboru i orchestru a Operního studia NDM.

* Od listopadu 2017 můžete soubory Opery a Baletu NdB vidat na brněnském výstavišti v pavilonu P. V tomto jedinečném prostoru jste zažili premiérové inscenace baletu West Side Story a opery Faust a Markéta. Přibudou krásné opery Tosca a Turandot. Přehled představení:

West Side Story: 27. 1. 2018 v 19 hod., 28. 1. v 15 a 19 hod., 29. 1. v 19 hod., 30. 1. v 19 hod.

Faust a Markéta: 26. 5. 2018 v 19 hod., 27. 5. v 19 hod.

Tosca: 24. 2. 2018 v 17 hod., 25. 2. v 17 hod. Turandot: 27. 2. 2018 v 19 hod., 28. 2. v 19 hod.

* Ve prospěch Nadačního fondu Magdaleny Kožené, jehož cílem je podporovat a propagovat jedinečný systém českých základních uměleckých škol, vystoupila jeho patronka na benefičním večeru 11. 10. 2017 ve Dvořákově síni Rudolfiny. Světoznámá mezzosopranistka, zakladatelka nadačního fondu, pro tuto příležitost připravila program, který obsahoval flamenco a hudbu španělského baroka. Spoluúčinkoval renomovaný ansámbl Private Musicka Compania a soubor Compania de Flamenco předního španělského tanečníka a choreografa Antonia El Pipy.

* Po svém debutu se San Francisco Symphony se 22. 10. 2017 vrátil k orchestru PKF – Prague Philharmonia jeho bývalý šéfdirigent Jakub Hrůša.

* Pražský komorní balet od sezony 2017/18 navázal spolupráci s neziskovou organizací Liga proti rakovině. Prvním počinem nové spolupráce bylo vystoupení pro partnery a členy pacientských organizací 31. 10. 2017 v Městské knihovně v Praze. PKB společně se Zemlinského kvartetem uvedl Slovanský kvartet A. Dvořáka a Z mého života B. Smetany. Hudebníci přidali skladbu Jezdecký kvartet z pera mistra vídeňského klasicismu J. Haydna.

* Konference s názvem Hlas jako prostředek sebepoznání se 5. 11. 2017 uskutečnila na pražské HAMU. Na akci se setkali přední tuzemští i zahraniční odborníci, kteří se zabývali významem a tajemstvím lidského hlasu z pohledu lékaře, foniatra, pěveckého pedagoga, sbormistra, psychologa i pohybově hlasového terapeuta. Konference byla určena nejen profesionálům, ale i široké veřejnosti, která se o tuto problematiku zajímá.

- * Sérii 16 premiér Jihočeského divadla v Českých Budějovicích v nové sezoně zahájila 20. 10. 2017 Verdiho opera La traviata. Inscenaci režírovala Veronika Poldauf Riedlbauchová. Hlavní roli Violetty alternují Marie Fajtová a Maria Bissová. Sólistka baletu Julie de Meulemeesterová pohybem zachycuje vnitřní obraz postavy. Představil se i další sólista baletu Zdeněk Mládek, držitel Ceny Thálie.
- * Dirigent Libor Pešek získá Classic Prague Awards 2017 za Celoživotní přínos v oboru klasické hudby. Odborná porota ho vybrala ze tří nominovaných kandidátů (dalšími byli Soňa Červená a Josef Pančík). Slavnostní večer, na kterém se bude cena společně s dalšími devíti kategoriemi udělovat, se uskuteční 20. 1. 2018 ve Smetanově síni Obecního domu v Praze. Byla oznámena i jména tří kandidátů na cenu Talent roku. Jsou jimi pěvec Petr Nekoranec, dirigent Jiří Rožeň a houslistka Olga Šroubková. Ceny, z nichž jedna je určena i pro zahraničního laureáta za Propagaci české klasické hudby, budou udělovány teprve podruhé v historii.
- * Houslista Pavel Šporcl zahájil 4. 12. 2017 v Českých Budějovicích vánoční turné k novému CD Christmas on the Blue Violin (Vánoce na modrých houslích). Šlo o 12 koncertů v jedenácti městech ČR. Na pódiu bylo vždy kolem 70 umělců. Jako hosté vystoupili sbor Boni Pueri či sopránistka Jana Šrejma Kačírková. Turné končilo 22. 12. 2017.
- * Divadlo Antonína Dvořáka v Ostravě oslavilo 28. 9. 2017 110 let. Ke svým narozeninám dostalo několik důležitých dáreků. Největším bylo nové titulkové zařízení. Každé operní představení mohou diváci sledovat v češtině a angličtině. V sezoně 2017/18 se tak mohou těšit jak na otitulkování nových premiér (G. Verdi – Otello, W. Gluck – Ifigenie v Aulidě, D. Šostakovič – Lady Macbeth Mcenského újezdu a G. Verdi – La traviata), tak i na představení, která jsou v současnosti na repertoáru ND moravskoslezského (A. Thomas – Hamlet, G. Rossini – Lazebník sevillský, B. Smetana – Prodaná nevěsta, Tajemství, B. Britten – Zneuctění Lukrécie).
- * Hudební a výtvarná soutěž Múzy Ilji Hurníka 2017 se uskutečnila v ZUŠ Ostrava – Zábřeh. Výtvarné i hudební soutěže se zúčastnilo přes 14 ZUŠ. Hudební soutěže se zúčastnilo 18. 10. 2017 téměř 90 dětí v kategorii zpěv, hra na dechové a strunné nástroje, hudební kompozice a improvizace. Zejména v pěvecké a klavírní interpretaci se objevily výkony, svědčící o poctivé přípravě, entuziasmu dětí i vytříbeném pedagogickém vedení.
- * Sotva Miroslav Kubička dokončil svou operu „Jakub Jan Ryba“, plzeňské divadlo J. K. Tyla po ní okamžitě sáhlo a v perfektním nastudování ji vrhlo 14. 10. 2017 do života. V titulní roli se představil Tomáš Kořínek. Další sólisté: Jiří Kubík, Petra Alvarez Šimková, Zuzana Kopřivová, Jevhen Šokalo, Pavel Horáček, Martin Štolba... Spoluúčinkoval Dětský pěvecký sbor a Sbor opery DJKT. Hudební nastudování Jiří Štrunc, režie Tomáš Pilař. Kreativita inscenátorů respektuje naplno suverenitu nového díla i dávnou dobu, kterou zpodobňuje. Předkládá přitažlivou podívanou i originální hudební zážitek.
- * Západočeský symfonický orchestr působící v Mariánských Lázních připravil k 99. výročí vzniku československého státu na 27. 10. 2017 slavnostní koncert nazvaný „To nejlepší z české opery“. Zazněly v něm ukázky ze stěžejních oper B. Smetany a A. Dvořáka. Orchester, jehož vznik se datuje do r. 1821, je nejstarším českým symfonickým tělesem. Původně malá kapela se rozrostla do velkého obsazení pod vedením šéfdirigenta Martina Peschíka. V ukázkách z Prodané nevěsty se představili tenorista Miloslav Pelikán, basbarytonista Daniel Klánský a sopránistka Karolína Žmolíková. Barytonista Richard Haan a mezzosopránistka Eliška Weissová předznamovali druhé téma večera – vzpomínku na významného operního pěvce a pedagoga Reného Tučka, jehož k Mariánským Lázním vázal úzký vztah. Prožil zde svá mladá léta, vrátil se sem po ukončení pěvecké kariéry v ND Praha a 26. 8. 2017 zde zemřel. Haan i Weissová byli jeho žáky, stejně jako A. Poláčková, J. Moravec, J. Hájek, P. Vančura a řada dalších pěvců, tvořících dnes oporu operních souborů. Posluchači byli potěšeni ukázkami z Dalibora, Tajemství, Čertovy stěny a Rusalky.
- * Pražskému publiku se na zahajovacím koncertě PKF – Prague Philharmonia 10. 9. 2017 představil mladý ukrajinský barytonista Andrej Bondarenko, který je hostem významných

evropských operních domů včetně londýnské Covent Garden a nositelem řady mezinárodních ocenění. Tím nejvýznamnějším bylo vítězství v prestižním klání BBC Cardiff Singer of World Competition v r. 2011, a to v písňovém oboru. Pražskému publiku se představil v Mahlerových Písniích potulného tovaryše. Orchester řídil šéfdirigent a umělecký ředitel PKF Emmanuel Villaume.

- ★ Plzeňská filharmonie na svém Vánočním koncertě 7. 12. 2017 uvedla skladbu Jiřího Pavlici Missa Brevis. Sóla zpívali Alžběta Poláčková – soprán a Roman Janál – baryton. Spoluúčinkoval Vysokoškolský umělecký soubor Univerzity Karlovy. Dirigoval Tomáš Brauner.
- ★ Katedrála sv. Václava, Víta a Vojtěcha v Praze se v říjnu roku 2019 rozezní zvukem nových varhan, které pro tento výjimečný prostor v současné době staví španělská firma Gerharda Grenzinga. Vloni v dubnu byla slavnostně podepsána smlouva mezi firmou a kardinálem Dominikem Dukou, od června se v katedrále uskutečnilo několik akustických zkoušek píšťal a varhanáři navštívili také historické varhany v Česku, aby se blíže seznámili s jejich specifiky. Nástroj s 97 rejstříky a 5 000 píšťalami bude stát na západní kruchtě jako majestátní „kolega“ třímanuálového nástroje kutnohorské firmy Josefa Melzera (58 rejstříků, 4 475 píšťal), jehož zvuk proudí k posluchačům z prvního patra kruchtě Wohlmutovy.
- ★ V době, kdy byl tenorista Plácido Domingo na vrcholu své pěvecké slávy, k nám na pěvecký recitál nezavítal. Jenže před pár lety „objevil“, že v Praze zůstalo jediné dochované divadlo, kde Mozart dirigoval svou operu, zatoužil stát ve Stavovském divadle na stejném místě jako Mozart při pražské premiéře Dona Giovanniho. Rozpočet na jeho sen se šplhal ke 20 milionům korun. K získání této sumy byl zapsán spolek Domingo – Mozart – Prague, který měl hledat donátory. Místo toho žádal státní dotaci 8 milionů – ale nedosáhl na ni. Ministerstvo kultury přesto 2 představení Giovanniho pod Domingovou taktovkou podpořilo sumou 6,5 milionu Kč. Z akce, která filtrovala publikum cenou vstupenek za tisíce, se však stala spíše atrakce (Maestro v kočáře před divadlem...). Hlavním kritériem pro výběr sólistů nebyla mozartovská specializace, ale účast v Domingově soutěži. Největšími hvězdami večera byli nakonec Kateřina Kněžíková (Donna Elvíra), oskarový kostýmní výtvarník Formanova Amadea Theodor Pištěk a scénograf, jehož téměř 50 let stará scéna je stále nápaditá a funkční. Jen porovnání přidělování grantů: Musica Florea – 1,5 mil., Collegium 1704 – 1,3 mil., orchestr Berg – 1 mil., Ensemble Inégal 750 tis., Hudební festival Znojmo 400 tis., Mezinárodní festival Janáček Brno 350 tis., Mezinárodní pěvecká soutěž A. Dvořáka 230 tis. ...

Ze světa

- Slavný americko-kanadský architekt Frank Gehry (1929) má navrhnout nové sídlo pro mládežnický orchestr losangeleské filharmonie. Orchester mladých hudebníků vznikl v r. 2007 – nazývá se YOLA a je do něj zapojeno kolem 1 000 studentů z Los Angeles a okolí. Cílem je poskytnout mládeži pomoc prostřednictvím hudební výuky. Centrum má být otevřeno za 2 roky.
- Milánská La Scala věnovala zahajovací představení nové sezony památce svého někdejšího hudebního ředitele, italského dirigenta Victoria De Sabaty (1892 – 1967). Dirigent byl a je dodnes mnoha kritiky a muzikology považován za ještě větší osobnost, než byl jiný legendární italský dirigent Arturo Toscanini. De Sabata vedl La Scalu 20 let a proslulost mu přinesla mj. spolupráce s Marií Callas a Renatou Tebaldi. Nepřekonatelnou je jeho nahrávka Toscy s M. Callas, Giuseppem Di Stefano a Tito Gobbin. 50. výročí úmrtí De Sabaty uctila La Scala operou U. Giordana Andrea Chénier – v hlavních rolích s Annou Netrebko a jejím manželem Yusifem Eyvazovem (představení uvedla 7. 12. 2017 televizní stanice ČT ART).
- Mount Everest v Metropolitní opeře – aneb nejvyšší tón, který před obecnstvem zazněl z lidských hlasivek ve 137leté historii newyorské MET. Stalo se tak při letošní americké premiéře opery Anděl zkázy současného britského skladatele Thomase Adèse. O nejvyšší tón se postarala Audry Luna, a to v notě tříčárkovaného a. Opera vznikla na objednávku a v koprodukcí MET

s londýnskou Covent Garden, Královským dánským divadlem v Kodani a Salcburským festivalem, kde měla tato opera světovou premiéru 28. 7. 2016.

- Pražský komorní balet odletěl 2. 11. 2017 do Jižní Koreje, kde se zúčastnil Mezinárodního festivalu současného tance INCHEON, který se konal v hlavním městě Soulu. Kromě vystoupení se konal workshop pro studenty uměleckých škol, který vedla baletní mistryně PKB Linda Svidrů Schneiderová. PKB vystupoval v poslední době např. v Mexiku či Gruzii.
- Ruský houslista Anton Sorokov, žijící od r. 1993 v Rakousku, přišel o vedení mistrovských kurzů v Bari v Itálii. Stevardi mu nedovolili, aby si vzal s sebou na palubu své housle v ceně 3,5 milionu liber. 276 let staré housle Guarneri, které houslistovi zapůjčila Rakouská národní banka a které jsou pojištěny na 4 miliony liber, by v zavazadlovém prostoru utrpěly. Letecká společnost se omluvila a vrátila houslistovi peníze za letenku. Ten zvažuje podat na ni žalobu.
- Orchester Concertgebow v Amsterdamu přichystal svému šéfdirigentovi nečekané překvapení. Když italský dirigent Daniele Gatti (*1961) chtěl začít zkoušet Mahlerovu Symphonii č. 4, zaznělo jen pár prvních tónů a pak orchestr spustil „Happy birthday..“ – Gatti měl ten den 56. narozeniny.
- Slavná inscenace Janáčkovy opery Z mrtvého domu v režii Patrice Chéreaua doputovala do Pařížské národní opery. Na program byla ve dnech 15. 11. – 2. 12. 2017. Inscenace, nastudovaná Pierrem Boulezem, byla premiérována v rámci Wiener Festwochen v Theater an der Wien v r. 2007, poté oblétna nejslavnější světové scény, byla uvedena na festivalu v Amsterdamu a Aix-en-Provence, v newyorské MET a milánské La Scale, 2x v Berlínské státní opeře (2011, 2014) se Sirem Simonem Rattlem. Velký podíl na úspěchu inscenace mají i naši umělci, kteří se představili v listopadu 2017 v Paříži: Štefan Margita (Filka Morozov), Vladimír Chmelo (Malý vězeň), Jiří Sulženko (Placmajor), Martin Bárta (Kuchař), Ján Galla (Čekunov), Tomáš Krejčířík (Veselý vězeň)...
- Jihokorejská skladatelka Unsuk Chin (*1961) přidala ke svým mnoha prestižním oceněním další: obdržela cenu Wihuri Sibelius Prize za rok 2017. Převzala ji v Helsinkách 9. 10. 2017. Je prvním asijským umělcem, který cenu získal. Založila ji nadace Wihuri Foundation a určila ji pro skladatele, kteří dosáhli mezinárodního renomé. Jejím prvním příjemcem se stal v r. 1953 finský skladatel Jean Sibelius (8. 12. 1865 – 20. 9. 1975), po němž byla cena pojmenována. Mezi dalšími nositeli figurují Šostakovič, Hindemith, Stravinskij, Britten, Lutoslawski, Penderecki, Messiaen...
- Cleveland Orchestra realizuje již čtyři roky speciální projekty na získání finanční podpory pro své edukativní programy. Na galakonzertě 7. 10. 2017 se podařilo získat výtěžek ve výši 1,23 milionu dolarů. Program, který dirigoval hudební ředitel Franz Welser - Möst, zahrnul baletní hudbu z Verdiho Dona Carlose, Respighiho cyklus Ptáci, Benátský karneval Johana Strausse a Čajkovského Italské capriccio.
- Cleveland Orchestra získal velký finanční dar – 15 milionů dolarů. Dárci jsou manželé Smuckerovi. Jde o nejvyšší finanční dar v historii orchestru. Richard Smucker, výkonný ředitel potravinářské firmy založené v r. 1897 a sídlící v městě Orrville ve státě Ohio, je od března 2017 prezidentem představenstva orchestru. Smuckerovi podporují clevelandský orchestr pravidelně. Důraz kladou na edukativní projekty.
- Ztracená partitura Kurta Weilla (2. 3. 1900 – 3. 4. 1950) byla objevena v berlínském archivu. Jde o píseň „Píseň o bílém sýru“, kterou skladatel složil pro svou ženu, herečku a zpěvačku Lotte Lenyu. Po smrti K. Weilla se jeho žena marně pokoušela rukopis najít. K. Weill uprchl v r. 1933 kvůli svému židovskému původu před nacisty a v r. 1935 emigroval do USA. Mnoho jeho dopisů a autografů bylo po jeho útěku důkladně schováno nebo zničeno. Poslední objev je z r. 1983, kdy skladatelova švagrová objevila jeho neznámé rané písně.
- Romantická Verdiho opera Don Carlo patří v historii Vídeňské státní opery ke stěžejním dílům. Současnou produkci opery italské milánské verze, která je na repertoáru ve Vídeňské státní opeře od 16. 6. 2012, hudebně nastudoval rakouský dirigent Franz Welser - Möst a režíroval Ital Daniele Abbado. Na 24. představení opery debutoval v roli Rodriga legendární pěvec Plácido Domingo,

nositel titulu Komorní pěvec, podobně jako jeho kolegové v současné inscenaci – mexický tenorista Ramón Vargas (Don Carlo) a italský basista Ferruccio Furlanetto (Filip II.). Domingo i Furlanetto jsou i čestnými členy Vídeňské státní opery. Další sólisté: ruská mezzosopranistka Elena Zhidkova (Eboli), rumunský basista Alexandru Molisiuc (Velký inkvizitor), bulharská sopranistka Krassimira Stoyanova (Alžběta), americký basbarytonista Ryan Speddo Green (Mnich). Dlouhodobě skvěle zpívá sbor. Orchester Vídeňské státní opery řídil korejský dirigent Myung – Whun Chung.

- Vídeňská státní opera uvedla jako první premiéru sezony 2017/18 operu Sergeje Prokofjeva „Hráč“. Nynější vídeňská inscenace je verzí z r. 1929 – ale v ruštině. U dirigentského pultu stála intendantka opery v Hamburku Simone Young, režie se ujala Karoline Guber. Představení má spád a je realizováno čistě a sevřeně. Dominuje Polina v podání pěvkyně ze Sibiře Eleny Guseny. Dalším výborným protagonistou je Dmitrij Uljanov z Jekatěrinburgu (Generál). V roli Blanche se zaskvěla opět Sibiřanka Elena Maximova, roli Alexeje vytvořil ukrajinský tenorista Mischa Didyk. Prokofjevův Hráč se příliš na jevištích neobjevuje pro interpretační i inscenační obtížnost.
- Tomáš Hanus – dirigent „stojící na obou nohou“. Když budete mít štěstí, můžete ho potkat u služebního vchodu do Vídeňské státní opery nebo do dalších evropských divadel, občas u něj doma v Brně – anebo, to teď nejčastěji v Cardiffu na jihozápadě Británie v moderním sále Welsh Millennium Centre. Stal se tam v loňském roce hudebním ředitelem Velšské národní opery. T. Hanus, původně houslista, vystudoval dirigování na JAMU (u J. Bělohávků). V r. 1999 se stal vítězem dirigentské soutěže v Katovicích, byl u vzniku Pražské komorní filharmonie, dirigoval v ND v Praze a v Brně, kde byl dva roky šéfem. Hostuje po Evropě, byl v Japonsku, debutoval v New Yorku. Svůj čas dělí sedmačtyřicetiletý umělec mezi operu a koncerty. Pracovní plán, povinnost uvést 2 operní premiéry a 4 koncerty. Nutný je prostor na hostování (letošní sezona – debut ve Vídeňské státní opeře uvedením Rusalky, dále Mnichovská opera a debut v Curychu; jen v ČR mimo Zlína žádná nabídka).
- Recitály z bohatého katalogu firmy DECCA před časem vyšly na CD. Původní analogové nahrávky byly digitalizovány a remasterovány. Hned 3 CD zachycují pěvecké umění významného španělského tenoristy Josého Carrerase, nejmladšího ze slavného trojlístku tenoristů Pavarotti – Domingo- Carreras. Italští tenoristé Gianni Poggi a Giuseppe Campora, kteří se narodili na začátku 20. let minulého století jsou většinou dnešních posluchačů neznámí. Přesto patřili k významným interpretům především italského operního repertoáru 50. a 60. let minulého století.
 - José Carreras (Verdi, Donizetti, Rossini)
 - José Carreras sings Arias (Bellini, Donizetti, Leoncavallo, Cilea, Mascagni)
 - José Carreras – Granada (Bixio, Capua, Tosti, Lara, Curtis)
 - Gianni Poggi – Italien Songs (Capua, Curtis, Stellari, Tosti, Tagliaferri)
 - Operatic Recitals by Giuseppe Campora and Gianni Poggi (Bellini, Boito, Cilea, Giordano, Verdi)
- Mezi novými operními nahrávkami, které vydávají přední gramofonové firmy na DVD převažují známé opery. Vydávají se záznamy představení z festivalů. V roce 2016 vybrala dramaturgie v Bregenzi zapomenuté zhudebnění Hamleta od italského skladatele Franca Faccia (†1891). V náročné titulní roli slavil velké úspěchy český tenorista Pavel Černoch. V Baden – Badenu byla uvedena Tosca s Kristine Opolais, z Mnichova záznam Donizettiho Favoritky s Elinou Garančou v hlavní roli, z Drážďan snímek Wagnerova Lohengrina, kde hlavním magnetem byl debut Anny Netrebko v roli Elsy. Bájného rytíře svatého Grálu ztělesnil Piotr Beczala. K řadě snímků Dvořákovy Rusalky ze světových operních scén (Paříž, MET, Londýn, Brusel, Mnichov) vydává polská firma DUX záznam inscenace z Nové Opery v Bydhošti. Je naší ostudou, že tuto stále úspěšnější českou operu nemůžeme nabídnout v nějakém reprezentativním nastudování z české operní scény.
- Zdálo by se, že v Německu je nejrůznějších hudebních nebo divadelních festivalů přespříliš. V konečném počtu to tak není. Více než osmdesátimilionová spolková republika má okolo 80

stálých operních souborů. Je to tedy přibližně na jeden milion obyvatel jedno operní divadlo. Desetimilionová ČR má operních divadel 10. Takže poměr hustoty ansámbľů stejný. I u těch festivalů to nebude jiné. V Německu jim častěji pro jejich konání slouží historická sídla hradů a zámků. Rozsáhlé pohoří Harz leží ve středním Německu. Zajímavé a chvályhodné je, že tato hornatá krajina nežije jen přírodními krásami, ale velmi bohatým kulturním životem. Na západní straně hor se u městečka Thale nalézají krásné přírodní divadlo, z jehož strmě se svažujícího hlediště pro 1 400 diváků je krásný pohled na krajinu. Zde se celé léto hrají divadelní hry, muzikály, operety a opery. Dalším místem, kde koncem léta probíhá operní festival, je město Wernigerode v severozápadním podhůří pohoří Harz. Tam se hraje na nádvoří novogotického hradu.

Nabídky a informace:

- * Nezapomeňte si zapsat do kalendáře **21. leden 2018** (16:00 hod) – budou Vás čekat milá pěvecká překvapení studentů HF JAMU.
- * **Předpremiérová beseda k opeře P. I. Čajkovského Piková dáma (tzv. předpremiérové kukátko) se bude konat ve středu 7. února v 18:00 hod v Křišťálovém sále na Radnické ulici 10 (TIC).**
- * ND Brno Vám mimo vstupenek na zajímavá představení nabízí řadu krásných suvenýrů: dva druhy triček a náušnic, tři druhy tašek, deštník, zápisník zmizelého, sada per... Suvenýry si můžete objednat na dobírku na e-mailu obchodni@ndbrno.cz, nebo na telefonu 420 542 158 120. Zboží si můžete vybrat osobně v Zákaznickém centru Dvořákova 11.
- * V Zákaznickém centru můžete zakoupit DÁRKOVÉ POUKAZY v hodnotě 100 Kč, 200 Kč a 500 Kč, které lze uplatnit na představení z repertoáru NdB. Platnost je do konce aktuální sezony. Více informací na tel 420 542 158 120.
- * Český filharmonický sbor Brno pořádá v neděli 14. ledna 2018 5. abonentní koncert – „Slavné oratorní sbory“ (J. S. Bach, G. F. Händel, W. A. Mozart, J. Haydn, F. Mendelssohn – Bartholdy, J. Brahms, A. Dvořák). Hraje Moravská filharmonie Olomouc. 14. 1. 2018 – Besední dům, Komenského nám. 8, začátek v 19,30 hod.
- * 22. 1. 2018 – Praha, koncertní síň Rudolfiny „Adam Plachetka zpívá Strausse“. Symfonický orchestr Českého rozhlasu diriguje Ondrej Lenárd.
- * Světově uznávaná mezzosopranistka Magdalena Kožená vydala nové CD – „Cole Porter – Magdalena Kožená – Ondřej Havelka & His Melody Makers“ (více na www.kozena.cz).
- * Pro jistotu opakujeme cestu na výstaviště do pavilonu P. Automobilisté využijí bránu č. 9 z ul. Bauerova – bezplatné parkování. Autobus MHD č. 84 vás doveze na zastávku Riviéra (4 minuty od Mendlova náměstí), vstup brána č. 7 pro pěší. V pavilonu P bude po celou dobu představení pokojová teplota 22° C. Bude připravena dostatečná kapacita šaten, občerstvení i toalet. Kouření není v objektu pavilonu dovoleno. Žádný dress code.
- * Darujte svým blízkým zážitek, jehož hodnota se nedá změřit. NdB připravilo: Dárkové poukazy a kuponové předplatné, Vánoční předplatné, Velký vánoční dárek 2018, Malé vánoční dárky 2018. Informace v zákaznickém centru nebo obchodni@ndbrno.cz, telefon 542 168 120.

Vážení a milí přátelé,

výbor SPNdB Vám přeje, at' některá z nabízených kulturních akcí rozzáří

Váš každodenní život kouzelnými zážitky a nabídne nový pohled na umění.

Váš výbor SPNdB

Jana Veselá

Použité zdroje:

Malá encyklopedie české opery

Malá encyklopedie hudby

Webové stránky NdB

Harmonie

Postavy brněnského jeviště

Měsíčník ND Praha

Program ND moravskoslezského

Brněnský Metropolitan – listopad 2017

Osobnosti světové hudby

Denní tisk a internet

Programy SOČR a Čs. filharm. Sboru

ND Praha – program sezony 2017/2018

Hudební rozhledy

Oxfordský slovník opery

Uzávěrka Zpravodaje dne: 4. ledna 2018

Neprodejné. Zpravodaj vydává Spolek přátel NdB, Jugoslávská 652/98, Brno, IČ 48510777 pro vnitřní potřebu.